Dosarul nr.2-9095/23 2-23064814-12-2-05052023

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

21 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Judecător Angela Ciubotaru,

soluționînd unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă,

după ce i s-a comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate pîrîtului, care referința n-a depus

în baza materialelor anexate la dosar,

cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ”VISOM-CONS” SRL împotriva lui COZARI ALEXANDR cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare,

c o n s t a t ă :

La data de 03.05.2023 SRL ”VISOM-CONS” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui COZARI ALEXANDR cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiuni reclamantul a indicat că la data de 11.06.2021 în temeiul contractului de locațiune a transmit lui Cozari Alexandr o mașină de șlefuit excentrică, prețul și valoarea agreată a căruia era în suma de 1800 lei pentru 1 zi de locațiune pînă la data de 12.06.2021, contra unei plăți pentru o zi de locațiune în sumă de 120 lei, care n-a lăsat nici o plată de garanție prevăzută de pct. 3.3 din contract (anexa 1, 2).

Indică reclamantul că la data de 12.06.2021 ora 9:00 conform pct. 5.1 din contract a expirat termenul locațiunii, locatarul fiind telefonat de nenumărate ori să returneze utilajul zicea că mai are de lucru.

La data de 18.08.2021 locatarul a venit și a returnat bunul închiriat, a semnat actul de restituire primire a bunului închirian, în temeiul căreia s-a eliberat factura fiscală cu reducere considerabilă EAA*****, care a promis că va achita datoria timp de 2 zile.

Cere, reclamantul încasarea de la Cozari Alexandr în contul SRL ”Visom-Cons” SRL suma de 3790 lei cu titlu de datorie și compensarea cheltuielilor judiciare.

Aprecierea instanței de judecată.

Studiind materialele cauzei, probele prezentate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața,

instanța de judecată conchide de a respinge acțiunea pentru considerentele ce urmează.

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar conform art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În baza art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod Civil (în vigoare din 1 martie 2019), drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile, iar, potrivit alin. (2) lit. a) a aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 858 alin. (1) - (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 992 alin.(1) Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Conform art. 993 alin.(1) Cod civil, oricine își poate alege în mod liber contractul, dacă legea nu prevede altfel.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, părțile contractante își pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.

În conformitate cu art.9 alin.(1) şi (2) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanţa de judecată reţine că în temeiul art. 8 alin.(1) şi (2) Cod civil (aici şi în continuare în redacţia în vigoare la data naşterii raportului juridic litigios), drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind din contul principiile generale şi din contul sensul legislaţiei civile.

Drepturile şi obligațiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligații;

d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor şi altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legislaţia leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 1251 Cod civil, prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Conform 1252 Cod civil, contractul de locaţiune a unui bun imobil trebuie să fie întocmit în scris.

Potrivit art. 1253 Cod civil, termenul locaţiunii nu poate depăşi 99 de ani.

Conform art. 1254 alin.(1) Cod civil, locatorul este obligat să predea locatarului bunul în starea corespunzătoare, conform destinaţiei convenite prin contract, şi să menţină bunul în această stare pe durata locaţiunii.

(2) Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic.

(3) Bunul este considerat liber de orice viciu material cînd are caracteristicile convenite. Bunul este liber de vicii materiale în cazul în care poate fi folosit conform destinaţiei stabilite în contract, dacă nu s-a convenit asupra unor anumite caracteristici, sau conform destinaţiei obişnuite a unor asemenea bunuri dacă nu s-a convenit asupra folosinţei.

(4) Bunul este considerat liber de orice viciu juridic dacă nici un terţ nu poate valorifica drepturi asupra acestui bun în perioada pentru care a fost încheiat contractul.

(5) Locatorul garantează contra viciului material sau juridic chiar dacă nu l-a cunoscut la încheierea contractului.

(6) Înainte de a-şi valorifica drepturile, locatarul trebuie să-l informeze pe locator despre viciile bunului depistate.

În speță s-a stabilit că genurile de activitate al SRL ”Visom-Cons” sunt înserate în extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice./f.d.8/

Potrivit contractului de locațiune din 11.06.2021 ”Visom-Cons” SRL a transmis în locațiune lui Cozari Alexandr pentru 1 zi, contra sumei de 120 lei bunul indicat în anexa nr. 1./f.d.16-20/

Potrivit actului de restituire-primire a bunurilor bunul a fost restituit la data de 18.08.2021.

Drepturile și obligațiile părților sunt înserate la art. 4.1 al contractului.

Potrivit pct. 4.3d) al contractuluisă-i fie înmînată factura fiscală în ziua achitării plății pentru chirie./f.d.17/

Termenul convenit de părți a fost 11.06.2021, care a expirat la data de 12.06.2021,

Conform pct. 5.2 al contractului termenul se prelungește pînă la data restituirii bunului./f.d.17/

Astfel că potrivit actului de predare-primire bunul a fost transmis la data de 11.06.2021 și restituit la data de 18.08.2021./f.d.21/

Potrivit copiei facturii fiscale din 18.08.2021 a fost eliberată factura fiscală cu suma de 2000 lei./f.d.28/

Chiria reprezintă un element esențial al contractului de locațiune.

Chiria se stabilește în corelație cu durata contractului, care trebuie să fie sinceră, serioasă.

Din contractul de locațiune se reține raportul juridic contractual între părți, însă suma de bani pretinsă de 2000 lei în temeiul facturii fiscale din 18.08.2021, (așa cum indică reclamantul cu o reducere considerabilă) nu poate fi încasată cu

titlu de chirie restantă, deoarece sinceritatea chiriei presupune intenția de a fi plătită și respectiv primită în cuantumul prevăzut de contract,

La caz, plata zilnică prevăzută la pct. 2.1 al contractului este de 120 lei. (11.06.2021 -18.08.2021x120 lei/zi)

Pentru considerentele enunțate, instanța de judecată conchide de a fi respinsă pretenția reclamantului cu privire la încasarea sumei de 2000 lei conform facturii din 18.08.2021 cu titlu de chirie.

În opinia instanței, reclamantul dispune de posibilitatea revendicării dreptului pretins a fi lezat în ordinea și modul stabilit de legislația în vigoare prin mijloace juridice de apărarea a drepturilor creditorului expres stabilite.

Potrivit art. 93 pct. 16 Cod fiscal, factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.

Conform art. 13 alin.(1) al Legii nr. 113 din 27.04.2007, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) în entitatea cu răspundere limitată.

Da reclamantul în justificarea pretenției privind încasarea sumai de 2000 lei a prezentat factura fiscală din 18.08.2021 semnată de Cozari Alexandr, care la descrierea mărfii indică serviciul de mașina de șlefuit excentric, avînd ca beneficiar persoana fizică Cozari Alexandr și actul de verificare reciprocă, /f.d.28,29/, însă se omite că potrivit contractului de locațiune din 11.06.2021 în pct. 3.1 părțile au convenit că plata chiriei de către locatar locatorului va fi efectuată prin virament la contul bancar al SRL ”VISOM-CON” integral la data expirării termenului locațiunii sau încetării contractului în cazul transmiterii de către locator în chirie a bunului persoanelor fizice și prevederile art. 117 Cod fiscal stabilește expres modalitatea de liberare a facturii fiscale.

Chiar dacă se reține că locatorul nu și-a onorat obligațiunea contractuală asumată, cert este că reclamantul a omis în ordinea art. 118, 122 CPC să justificare încasarea datoriei de 2000 lei.

Mai mult că părțile au stabilit expres răspunderea părților în cazul neexecutării obligațiilor contractuale.

Potrivit actului de predare-primire locatarul a primit mașina de șlefuit cu prețul de 1800 lei și la restituit potrivit actului la data de 18.08.2021 cu valoarea agreată 1800 lei, dar se revendică datoria chiriei de 2000 lei.

Pentru motivele enunțate, avînd în vedere faptul că reclamantul pretinde încasarea sumei de 2000 lei cu titlu de chirie (8160 lei redusă la 2000lei), în temeiul celor sus enunțate, (sinceritatea) instanța conchide de a respinge pretenția privind încasarea sumei de 2000 lei ca fiind neîntemeiată.

Nu poate fi admisă ca fiind întemeiată nici pretenția privind încasarea sumei de 1790 lei cu titlu de penalitate de întîrziere în ordinea art. 947 alin.(1), (2), (3),

(4) Cod civil și pct. 9.4 al contractului, așa cum este o pretenție subsecventă poartă soarta principalului.

Debitorul este obligat să repare prejudiciul cauzat creditorului ca urmare a neexecutării obligaţiei pecuniare asumate.

Modalităţile de compensare a prejudiciului pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare (tardivă) a *obligaţiei pecuniare* sunt următoarele: *încasarea penalităţilor de întîrziere* (dacă au fost prevăzute de contract sau de lege), încasarea dobînzii de întîrziere, încasarea altui prejudiciu cu prezentarea dovezilor (dacă prejudiciul nu se acoperă prin penalităţi).

Clauza penală reprezintă o stipulaţie (prevedere contractuală), prin care părţile stabilesc de comun acord, anticipat şi prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor asumate.

Acest mijloc de garantare a executării obligaţiilor (nu numai pecuniare) prezintă pentru creditor avantajul că acesta nu mai trebuie să dovedească existenţa şi cuantumul prejudiciului, în cazul în care debitorul nu-şi execută obligaţiile conform prevederilor contractuale.

Clauza penală trebuie să îmbrace întotdeauna forma scrisă.

Astfel, instanța a stabilit și faptul că potrivit prevederilor pct. 9.4 dacă locatarul nu va achita în termen plata pentru chirie, ca achita o penalitate în mărime de 0,5% din suma datoriei pentru chirie pentru fiecare zi de întîrziere, pentru o perioadă de 180 zile, începînd cu data următoare a datei scadenței (care este data cînd acesta trebuia să achte plata chiriei).

Chiria trebuia achitată integral la data expirării termenului de locațiune sau încetării contractului.

Potrivit actului de predare-primire locatarul a primit mașina de șlefuit cu prețul de 1800 lei și la restituit potrivit actului la data de 18.08.2021 cu valoarea agreată 1800 lei, astfel se reține cu întîrziere, însă argumentele sus enunțate, nu convinge instanța despre temeinicia pretenției privind încasarea penalității contractuale.

Conform art. 947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform alin.(2) art. 947 Cod civil, prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.

Conform alin.(3) al aceluiași articol, penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Dreptul la despăgubiri ocupă un loc central în sistemul mijloacelor juridice acordate creditorului obligației neexecutate. Regula generală este că creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întreg prejudiciul cauzat prin neexecutare obligației, cu excepția cazului în care, debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată conform art. 934 Cod civil.

Referitor la pretențiile privind compensarea cheltuielilor judiciare.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecarea pricinii.

În conformitate cu art. 83 alin.(1) CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Iar, în conformitate cu alin.(2) al aceluiași articol, în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

În acest context sunt relevante prevederile art. 94 alin. (1) CPC, care menționează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Raportînd la caz normele de drept procedural enunțate, avînd în vedere faptul că cererea a fost respinsă, instanța conchide de a respinge pretenția privind compensarea cheltuielilor judiciare.

În conformitate cu art. art.26, 94, art. 236-241, 243, 276^{2}-276^{4}, 357 CPC, judecătorul, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea înaintată de depusă de ”VISOM-CONS” SRL împotriva lui COZARI ALEXANDR cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

Participanții procesului sunt în drept să solicite hotărîrea integrală în termen de 30 zile. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Dispozitivul hotărîrii judecătorești se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, sunt definitive și irevocabile de la pronunțare.

Judecătorul Angela CIUBOTARU